

Provtagningsanvisning CDT i serum - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss Remiss 1 Bassortiment Gävleborg						
Provtagning	<p>5 mL, gel rör, gul propp</p> <p>eller 5–7 mL serumrör, utan tillsats, röd propp</p> <p>eller 2 stycken kapillära serumrör med gel</p> 						
Förvaring/transport	<p>Centrifugera provet. Gelrör behöver inte hållas av. Häll av serum om prov tagits i rör med röd propp. Häll av serum i plaströr.</p> <p>Hållbarhet serum:</p> <table> <tr> <td>rumstemperatur</td> <td>48 timmar</td> </tr> <tr> <td>kyl</td> <td>7 dygn</td> </tr> <tr> <td>frys (avhållt serum)</td> <td>12 månader</td> </tr> </table>	rumstemperatur	48 timmar	kyl	7 dygn	frys (avhållt serum)	12 månader
rumstemperatur	48 timmar						
kyl	7 dygn						
frys (avhållt serum)	12 månader						
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle						
Referensintervall	< 2,0 %						
Svarstid	Provsvar för CDT utlovas inom fem arbetsdagar (exklusive helgdagar och transport), d.v.s. från att provet ankomstregistreras vid enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin, Gävle sjukhus, tills att provsvaret frisläpps till beställare via Lab datasystemet.						
Ackrediterad	Ja						
Efterbeställning	Ej tillämpligt						
Patientinformation	Ej tillämpligt						

Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Kapillärelektrofores (IFCC) används som analysmetod.
Medicinsk bakgrund/indikation	<p>Indikation: Påvisa långvarigt högt intag av alkohol. Analysen CDT används i olika rättsliga sammanhang, exempelvis i körkortsärenden.</p> <p>Obs! Vid misstanke av CDG (congenital disorders of glycosylation) hos barn rekommenderas istället analys av <u>S-Transferrin proteoformer (i Lund)</u>!</p> <p>Transferrin är ett glykoprotein som kan separeras i flera isoformer baserat på skillnader i kolhydratstrukturer, i huvudsak antalet negativt laddade terminala sialinsyrarester.</p> <p>Den relativa fördelningen av transferrinisoformer är vanligen som följer: ~ 75 % av totalt transferrin är tetrasialotransferrin (innehåller två biantennära kolhydratkedjor med totalt fyra terminala sialinsyrarester). ~ 15 % pentasialotransferrin. ~ 5 % trisialotransferrin. < 2 % disialotransferrin och hexasialotransferrin. < 1 % a-, mono-, hepta- och octasialotransferrin.</p> <p>Transf(P)-CDT (IFCC) (kolhydratfattigt transferrin) har en hög specificitet för att påvisa långvarigt högt intag av alkohol. Vid högt och kroniskt alkoholintag ökar halten av denna form. CDT-koncentrationen stiger först efter ett par veckors tungt missbruk. Som tumregel gäller intag av 60 g alkohol/dygn (motsvarar en flaska vin/dygn) under några veckor leder till att 50 % av en population får förhöjda värden. Först vid nivåer över 100 g/dygn uppnås sensitivitetssiffror på över 90 %. Vid abstinens halveras CDT på 1–2 veckor. Korrelationen mellan alkoholintag och CDT är dålig pga. individuella skillnader.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transf(P)-CDT (IFCC) (IFCC-metod) kan separera disialotransferrin och räkna den enskilda fraktionen i förhållande till totalt transferrin. • Förhöjda CDT-nivåer kan förekomma i sällsynta fall av ärftliga metaboliska

	<p>sjukdomar som kallas glykoproteinbristsyndrom (CDG) och i fruktosemi och galaktosemi. Allvarliga symtom uppkommer redan i barndomen och det är därför osannolikt att analysresultat från dessa patienter skulle tolkas felaktigt. Däremot kan heterozygota bärare ha förhöjda nivåer CDT, vilket kan innebära diagnostiska problem. I sådana fall rekommenderas undersökning av <u>S-Transferrin proteoformer (i Lund)</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • CDT-värdet stiger under graviditetens sista 3 månader till värden som ligger nära den övre gränsen för förhöjt värde (referensvärdet) för metoden. • Genetiska varianter av transferrin och allvarliga leversjukdomar (levercirrhos) kan försvåra tolkningen av analysresultatet (elektroferogramet). • Avvikande elektroferogram som misstänks bero på förekomst av M-komponent (monoklonal immunglobulinökning) eller polyklonal immunglobulinökning bedömas och kommenteras alltid av medicinsk läkare. • I vissa fall skickas prov till Karolinska Universitetssjukhuset för bekräftelse av CDT resultat. <p>I de fall som Transf(P)-CDT (IFCC) inte kan separeras eller kvantifieras på ett tillförlitligt sätt eller för personer med förhöjda nivåer av CDT utan en förhöjd alkoholkonsumtion rekommenderas andra alkoholmarkörer, i första hand används PEth (fosfatidyletanol). PEth har högre sensitivitet och kan styrka helnykterhet. GGT har sämre specificitet, ASAT och ALAT har sämre sensitivitet och specificitet än CDT. För att påvisa nyligt intag av alkohol rekommenderas etanol i plasma eller EtG/EtS i urinen.</p>
--	--

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2023-01-12	9	Lagt till hållbarhetsinformation i rumstemperatur.
2023-03-14	10	Uppdaterat info gällande antal rör vid kapillär provtagning
2024-05-08	11	Bytt granskare. Uppdaterat medicinsk bakgrund. Lagt till: "Vid misstanke av CDG (congenital disorders of glycosylation) hos barn rekommenderas S-Transferrin proteoformer (i Lund) istället.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet